

ชื่อเรื่อง : ผลการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัวในผู้มารับบริการ ที่สถานอนามัยเฉลิมพระ

เกียรติฯหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อผู้วิจัย : นางอมรทิพย์ ศรีสวัสดิ์ และนางจิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา

บทนำ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ หนองบัวโคก ได้รับนโยบายให้ดำเนินการคลินิกหมอครอบครัว เพื่อดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่อย่างครบถ้วน ครอบคลุม และต่อเนื่องจากสถานบริการสาธารณสุข ถึงบ้านและชุมชนด้วยหลักเวชศาสตร์ครอบครัว กำหนดให้ทุกครอบครัวมีแพทย์ดูแลอย่างเป็นองค์รวม เพื่อลดความแออัดของโรงพยาบาลจัตุรัส และเพิ่มการเข้าถึงของผู้รับบริการในพื้นที่โดยทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วย แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เกษัชกร พยาบาล วิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข นักกายภาพบำบัด นักแพทย์แผนไทย ทันตภิบาล ปฏิบัติงานประจำสัปดาห์ละ ๓-๔ วัน ให้บริการส่งเสริมสุขภาพ เพิ่มพูนความรู้ด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ การเยี่ยมบ้าน ทุกกลุ่มวัยทั้งในสถานบริการและในชุมชน รวมทั้งการส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลแม่ข่ายอย่างรวดเร็วเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัว และปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของคลินิกหมอครอบครัวในสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯหนองบัวโคก

วิธีการศึกษา : เป็นการวิจัยพรรณนา แบบตัดขวาง ในสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯหนองบัวโคก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มารับบริการที่คลินิกหมอครอบครัว โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน ๔๐๐ ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการใช้บริการที่คลินิกหมอครอบครัว ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแปลผลการวิจัย

ผลการศึกษา

ผู้มารับบริการในคลินิกหมอครอบครัว ที่สถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯหนองบัวโคกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ ๘๔.๘ ,มีอายุระหว่าง ๕๐- ๕๙ ปีร้อยละ ๓๓.๘ ,มีการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ ๖๑.๘ ,ประกอบอาชีพเกษตรกรร้อยละ ๔๗.๐ ,มีรายได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐บาทต่อเดือน ร้อยละ ๕๒.๐ ส่วนใหญ่มารับบริการที่คลินิกหมอครอบครัว ด้วยโรคทั่วไปร้อยละ ๖๖.๘

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานให้บริการของคลินิกหมอครอบครัวโดยทีมสหวิชาชีพที่ **ประสบผลสำเร็จมากที่สุด** คือการให้บริการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโรคเรื้อรังและฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกมิติโดยทีมสหวิชาชีพร่วมปฏิบัติงานครบทีมมากที่สุด และการดำเนินงานให้บริการของคลินิกหมอครอบครัวโดยทีมสหวิชาชีพที่ **ประสบผลสำเร็จน้อยที่สุด** คือการให้บริการรักษาพยาบาลทั่วไป โดยพบว่าแพทย์และเภสัชกรไม่สามารถออกมาปฏิบัติงานได้ประจำสัปดาห์

ละ๓-๔วัน การให้บริการรักษาพยาบาลโรคทั่วไปจึงเป็นหน้าที่ของพยาบาลเช่นเดิม ซึ่งยังไม่เป็นไปตามแนวทางดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัวในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่กำหนดไว้ว่าการบริการของคลินิก หมอครอบครัว คือการให้บริการโดย แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด นักแพทย์แผนไทย ทันตภิบาล นักวิชาการสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานประจำสัปดาห์ละ ๓-๔วัน ในการให้ บริการด้านส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ การเยี่ยมบ้าน และการส่งต่อผู้ป่วยกรณีฉุกเฉิน

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เพื่อส่งเสริมให้การบริการของคลินิกหมอครอบครัวมีได้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนให้ทีมสหวิชาชีพหลักสำคัญ โดยเฉพาะแพทย์ เกษัชกร ได้ลงปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา สัปดาห์ละ๓-๔วัน ตามแนวทางดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัวในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง